

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Izhaja vsak četrtak in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 4 K, pol leta 2 K in za četrt leta 1 K. Naročnina za Nemčijo 5 K, za druge izvenavstrijske dežele 6 K. Kdor laži sam ponj, plača na leto samo 3 K. Naročnina se pošilja na: Upravništvo Slovenskega Gospodarja v Mariboru. — List se dopolnjuje do edinega. — Udje „Kotol tiskovnega društva“ dobivajo list brez posebne naročnine. — Posamezni listi stanejo 10 vin. — Uredništvo: Koroška cesta štev. 5. — Rokopisi se ne vračajo. — Upravništvo: Koroška cesta štev. 5, vsprejema naročnino, inserate in reklamnije. — Za inserate se plačuje od enostopne petivrstice za enkrat 15 vin., za dvakrat 25 vin., za trikrat 35 vin. Za večkratne oglase primeren popust. Inserati se sprejemajo do torka opoldne. — Na zaprte reklamnije se poštnine proste.

Rusija in Turčija se spopadeta.

Rusko brodogradništvo nameravalo z minami zapreti turškimi ladjam vhod v Črno morje. — Turško brodogradništvo napade rusko brodogradništvo in obstreljuje ruska obmorska mesta. — Turčija, Perzija in Afganistan sklenejo zvezo. — Vojska med Rusijo in Turčijo še ni napovedana. — Francija posreduje za mir. — Bolgarija, Rumunija in Grčija zatrjujejo, da ostanejo nepristranske. — Italija se boji, da se spuntajo mohamedanci v njenih afriških pokrajinah. — Šabac zopet v avstrijskih rokah. — V Galiciji se dobro držimo. — Na Rusko-Poljskem novi boji. — Nemci na francoskem bojišču korakoma napredujejo.

Turčija nastopi v svetovni vojski.

Maribor, dne 3. novembra.

Pretekli četrtak, dne 29. oktobra, sta se nenadoma spopadla v Črnem morju rusko in turško vojno brodogradništvo. Zgodilo se je tako: Majhen del turškega brodogradništva je imel 27. in 28. oktobra v Črnem morju vaje. Dne 28. oktobra pa ga začne rusko brodogradništvo brez vsakega povoda zasledovati, mu prepreči vaje ter ga prihodnji dan, dne 29. t. m., tudi dejanski napade. Tekom boja, ki se je nato razvil, je turško brodogradništvo potopilo ruskega polagalca min, „Prut“, ladjo s 5000 tonami, ki je imela na krovu 700 min. Ena ruska torpedovka je bila močno poškodovana, ena premogovni parnik je bil zajet. Torpedo (naboj), ki ga je sprožil turški rušilec torpedovk, „Ghairat-i-Millije“, je potopil rusko torpedovko „Kubanec“, ki je imela 1100 ton. Drug torpedo, ki ga je sprožil rušilec torpedovk, „Muavanet-i-Millije“, je poškodoval drugo rusko obalno stražno ladjo. 30 častnikov in 72 mornarjev, ki so pripadali potopljenim in uničenim ladjam, je rešilo turško brodogradništvo in jih ujetlo. Turško brodogradništvo ni, hvala Bogu, trpelo nikakoršne škode.

Ko je turško brodogradništvo na ta način preostalo rusko brodogradništvo poginilo v beg in ga razpršilo, je nato bombardiralo rusko obmorsko mesto Sebastopol ter je uničilo v pristanišču mesta Novo-Rossijsk 50 skladišč za petroleje, 14 vojaških prevoznih ladij, več skladišč žita in postaje za brezžične brzozave. Pred Odeso (rusko mesto na severnem

bregu Črnega morja) je turško brodogradništvo potopilo rusko križarko, drugo rusko križarko je težko poškodovalo, tako, da se je kmalu potopila. Tudi neka ladja, ki je bila uvrščena med ruske prostovoljne ladje, je uničena. V Odesi in Sebastopolu so turške ladje zažgale 5 skladišč za petroleje.

Rusko brodogradništvo ni doseglo svojega namena. Njegova naloga je bila, da položi pred morskorožno Bospor (pri Carigradu) mine in na ta način zapre vrnitev onega dela turškega brodogradništva, ki je 27. oktobra začelo vaje v Črnem morju. Ako bi se bila Rusom posrečila ta nakana, bi bilo turško brodogradništvo razbito na dva dela in bi ga tako Rusi lahko popolnoma uničili. Odporna moč Turčije bi bila zlomljena in ne trebalo bi se bati, da nastopi kot udeleženka v svetovni vojski, in sicer na strani ruskih sovražnikov.

Od teh dogodkov na Črnem morju ni bilo novih spopadov med Rusijo in Turčijo. Nekatera poročila sicer pravijo, da so se začeli že tudi na suhem ob rusko-turški meji sovražni spopadi, vendar nimamo za to novice še nobenega uradnega poročila.

Dejstvo je, da še do danes med Turčijo in Rusijo ni napovedana vojska. Toda nihče na svetu ne dvomi, da se bo vojska med obema državama začela. Francoska vlada je sicer poskusila še posredovati, vendar brez uspeha. Ruski, francoski in angleški poslanik so že iz Carigrada odpotovali ter izročili varstvo svojih podanikov italijanskemu in ameriškemu konzulu.

S Turčijo v zvezi bosta nastopali mohamedanski državi Perzija in Afganistan, ki obe mejita s svojo severno mejo na Rusijo. Afganistan je država s 4/5

milijoni prebivalci in ima rednega vojaštva okoli 40 tisoč mož. Njena pomoč torej ne bo posebno izdatna. Perzija ima 7/8 milijona prebivalcev, njena armada v mirnem času pa znaša okoli 60.000 mož, ki je bila pa zadnji čas po nemških častnikih preosnovana. — Skupen nastop teh držav bo menda navdušil ves mohamedanski svet, da se bo vzdignil kakor en mož proti onim, ki so zagospodovali čeznj, to so Rusi, Angleži in Francozi. V Indiji, v Siriji, v Egiptu, povsod so že agitatorji za skupen nastop mohamedancev proti njih tlačiteljem pridno na delu.

In skupen nastop vsega mohamedanstva ali izlama proti trosporazumu je mnogo večja nevarnost zanj, nego število njega vojaštva v Evropi, Aziji in Afriki. Kajti obsežnost zemelj, na kateri prebiva izlam, je tako velika, da ima tudi trosporazum premalo vojaštva, da bi moglo vzdržati red v mohamedanskih deželah.

Zavest mohamedanske skupnosti je zadnja leta, odkar so n. pr. v Turčiji prišli mladoturki na površje, mogočno vzrasla. Povsod so mohamedanske države prišle pod tujo nadvlado, tako v Perziji, Afganistanu, v Egiptu, in cele mohamedanske dežele so prišle v roke evropskih držav, n. pr. v Afriki. Vse te nesreče so mladi izlamski naraščaj mogočno razburile in vzbudile v njem željo po zopetni neodvisnosti izlamskih dežel. Mlad mohamedanec pripoveduje ob spominu na te nesreče: „Hrana ni imela več okusa za naša usta, spanje in počitek po noči sta ubežala; reveži in bogatini so bili enako žalostni, dasi so se bogatini tupačam nekam bali to priznati. Mladi in pa stari so čutili enako in starci niso mogli zatajiti svojih čustev.“

LISTEK.

Kako smo se bili slovenski korenjaki.

(Piše Plahuta Jožef, narednik rešpolka št. 87, doma iz Zidanega Mosta.)

Navdušeni smo se odpeljali iz prijaznega Celja, na severno mejo braniti dobrobit naše domovine. Tem večje je pa bilo naše navdušenje, ko smo prihajali blizu meje ter vedeli, da trčimo vsak čas s sovražnikom skupaj.

Na predvečer velike bitke, dne 25. avgusta, si smo postavili šotore oddaljene približno 20 km od sovražnika ter sladko zaspali na prostem, zmučeni po dolgih pohodih. Za slučaj sovražnega napada smo se zavarovali s prednjimi stražami. Nemoteno smo počivali par ur ter ob dveh zjutraj tiho odkorakali v kraj, oddaljen kake 4 km. Tam smo se ustavili ter pričakovali nadaljnega povelja. Nestrpno smo čakali, kaj pride. Ko se je zdanilo, zvedo, da pridemo gotovo še danes v ogenj. Ni mi mogoče popisati navdušenja, ki nas je navdajalo, zvedeti to novice. Veselo smo odkorakali, zapustivši cesto, čez njive in travnike proti izhodni strani naprej. Ko okoli 9. ure zjutraj dospemo do hriba v bližini železniške postaje Kulae, nam pove poveljnik našega polka, da je prvi grič pred nami od sovražnika prost, pač pa se nahajajo na drugem, kakih 1500 korakov oddaljena

griču manjši sovražni oddelki. Toda kmalu smo videli našo prevaro, kajti komaj dospemo do polovice hriba, pače že nekaj posameznih strelcev na nas. Ako pa pridemo blizu vrha, nas pozdravi na tisoče svinčenk, ki so prihajale od kakih 1200 korakov oddaljenega sovražnika; z vso naglostjo smo se razvrstili v bojno vrsto (švarmlinijo), ter začeli takoj pridno odgovarjati z našimi puškami. Sosedni polki, kateri so bili na desno in levo od nas, so storili isto kot mi.

Ko nekaj časa streljamo, smo začeli iti le skokoma naprej. Čim bližje sovražnika smo prihajali, tem hujši je bil sovražni ogenj iz okopov, kjer so bili Rusi zavarovani. Sedaj smo se le spoznali število sovražnika, kateri je bil sigurno v štirikratni premoči napram nam. Proti poljčevu začne sipati sovražnik grozovit ogenj iz svojih topov, katerih granate in šrapneli so grozovito mesarili med našimi vrstami.

Toda mi, podpirani po naših topničarjih, smo vendar vedno pogumno prodirali naprej ter prizadevali sovražniku velike izgube. Tudi na naši strani je padlo precej slovenskih fantov. Bili so grozni prizori: gromenje naših in sovražnih topov, žvižganje krogel iz pušk ter klici ranjencev „na pomoč!“ in zadnji vzdih umirajočih so vzbudili pri nas nepopisno srditost, da smo kot besni levi napadali sovražnika.

Marsikateri je bil že ranjen, a je v kljub temu še pomagal svojim tovarišem se maščevati nad sov-

ražnikom. Mene je varovala le božja roka, kajti ena krogla mi je predrila levi rokav moje suknje in prav kmalu za tem mi je košček šrapnela nekoliko ranil dva prsta na desni roki, kar me pa ni oviralo pri streljanju.

Ljuti boj je trajal do mraka, a potem da naš vrli gospod polkovnik povelje, da se umaknemo. Sovražnik je namreč dobival vedno nove čete na pomoč ter je imel dobre postojanke, kjer je bil v okopih dobro zavarovan, a mi še vedno nismo dobili pomoči. Zastonj bi bilo vse hrabro junaštvo, ker mi nismo imeli nobenih okopov ter smo se le branili. V najlepšem redu smo se umaknili do vasi Mikolajevo, to je izhodno od Lvova.

Naslednje dni do 31. avgusta je trajala bitka naprej, v kateri je največ delovala artilerija. Dne 31. avgusta so se začele naše čete pomikati zopet nazaj, mimo Lvova, ne daleč od Grodeka, kjer so se zopet združile in pripravljale na nove boje; naredili smo si rove, katerih pa nismo rabili, kajti že dne 7. septembra popoldne smo začeli prodirati proti Lvovu in Grodeku.

Sovražnik se je ljuto branil, zlasti s topovi, a smo ga v kljub temu vrgli nazaj ter potem prenočili tam, kjer so še pred par urami bili Rusi. Drugo jutro smo že ob peti uri začeli zopet prodirati od Kanienobroda naprej ter ob pol osmih prišli na tisoč korakov blizu sovražnika.

Začel se je torej hudi boj; sovražnik je trčil s tako silo na nas, da smo se morali parkrat pomak-

Kaj pripovedujejo slovenski junaki.

Kako sem v Galiciji pujske pekel.

(Pripoveduje ranjenec-vojak iz Slovenskih goric)

Bilo je ob času, ko smo v Galiciji imenitno živel, namreč pujske, piščance in race pekli ter uživali to, kar nam je prišlo pod roke.

Nekega dne, ko je moj želodec pajčevina že skoro prepredla, zagledam v neki vasi par pujskov. Ne premisslujem, komu da spadata, pobašem enega ter ga takoj obsodim na smrt. Pripravim ga tako, da ga je bilo mogoče peči. Granate so me spremljale pri mojem delu, vendar pa me niso nič motile. Nato poiščem pripravno peč v neki hiši ter mislim kar nastopiti kot kuhar. Vendar sreča mi ni bila mila. — Tresk! Kaj pa to? Hiša je bila že v plamenu. No, hencani Rusi, to vam pa povrnem, še tu so me ovahali, niti toliko časa ni bilo, da bi spravil svoj plen. Pa tolažila me je misel, da se tudi Rusi ne bodo mastili z njim, ker do takrat bi bil pujske gotovo preveč pečen.

Bilo je nekaj ur pozneje. Bili smo zunaj neke vasi v okopih. Spremljal nas je tudi tja bratec „vedno-lačen“. Imeli smo sicer krampirja dovolj, vendar vedno ené in isse hrane se človek le naveliča. Torej, ker sem že tako izurjen mesar, hajdi zopet na delo, da kaj zaslužim. Res pride prilika proti večeru, da sem bil prost. No, eno svinjsko ščetino sem si že podnevu preskrbel. Imel sem jo pa v vreči dobro shranjeno, vendar še neoskubljeno. To opraviva s prijateljem sicer ne po strogih mesarskih predpisih, vendar pa hitro in sama, ker ob takih prilikah je boljše, da ni preveč ljudi zraven. Najdeva tudi primerno hišo ter vse potrebno poleg. V pol uri je že čvrčalo in prijeten duh me je vabil, da pokušim. Vem, dragi bralci „Slovenskega Gospodarja“, da se vam že slane čede, pa imejte še malo potrpljenja. — Naenkrat zadoni: „Alarm!“ Komur je znana ta beseda, že ve, kaj se to pravi. Moj prijatelj pograbi posodo s prasetom ter izgine. Jaz še nekaj časa kakor v sanjah premisslujem usodo ter slednjič pograbil le vrečo in jo kislega obraza pobrem za svojim tovarišem. Vrečo s prasetom spravim v varno zavetje na našega konja pri strojnih puškah, kamor sem bil namreč v zadnjem času prideljen. No, moj prijatelj vendar ni pozabil na-me. Skrivaj sva med „maršem“ zavžila svoj plen in dala nekaj mastnih kosov tudi svojim tovarišem.

Drugi dan nam je par ur počitka prav dobro delo. Vendar želodec je zopet pozabil, da je že sinoči nekaj zavžil. Torej poiščem vrečo ter odrežem tri kosce, da tudi svoja tovariša pogostim. In zopet je čvrčalo, da so nas tovariši z zavistjo pogledovali. Siromaki so se mi smilili, ker niso znali takega obrta. Očljubim torej trdno, da jim preskrbim kaj svinjskega. To hočem takoj izpolniti ter grem pogledat v svoje skrivališče. Vendar začudeno se ozrem — ni bilo vreče, pa tudi ne prasetu.

Vojak-Orel svojemu prijatelju.

Iz pisma, ki ga je pisal vojak-Orel svojemu prijatelju povzamemo te-le lepe misli, ki jih je napisal: V sedanjem času veliko molim in se zatekam k tabernakelnu ter te prosim — kakor prosim vsakega, komur pišem — tudi ti se me kdaj v svoji molitvi spomni! V tem oziru bi ti rad veliko povedal, a ne morem. Le to vedi, da trdno zaupanje v Boga, zlasti pa v Marijo, ni brezuspešno, nasprotno, pomoč od zgoraj se kaže potem pri vsakem človeškem koraku, — da, celo pri malenkostih, ki bi se sicer človeku zdele smešne. Če me božja volja ohrani živega in zdravega, bom to misel povedal vsakemu, kjer bo prilika. Rešite človeštva bo izšla iz gorečih molitvev, duhovnih bojevnikov, bolj kot iz pripovedovalcev o lepem in dobrem, ki samo besede slikajo v zrak, a ne v svoja in druga srca. Pomisli: če bom ležal v bojni vrsti sredi sovražnih krogelj, kako dobro mi bo dela misel, da toliko mladih slovenskih Orlov po vplivu orlovske organizacije morda v istem hipu goreče povzdiguje svoje misli k Bogu in da sem tega v majčeni meri tudi jaz deležen, čeprav sem zelo grešen človek! Morebiti bo Bog zato smrtno puščico obrnil od mene. Če ne, se pa najdemo skupaj am, kjer nam je On že davno pripravil lepo domovje. Dragi, moč nebeskih reči in resnic se zdaj živo, živo čuti! — Tako Orel-vojak v svojem pismu. Mi pristavljamo: Ponosna si lahko lepa orlovska organizacija, da si med svoje člane zanesla takega duha! To je zakladnica, ki jo ne more vzeti noben sovražnik.

Zadnja beseda: „Mama!“

Iz Krčine na Kranjskem se poroča: Tukaj so naši zvonovi zapeli zadnjo pesem mladeniču Jožetu Resnik, prvemu, kakor je sedaj znano, ki je iz naše vasi in iz dobske fare umrl za domovno. Umrl je v bolnišnici v Komornu na Ogrskem. Grofinja Zichy, ki mu je 4 tedne stregla, piše njegovi materi sledeče: „Vaš sin je prenašal bolečine z največjo potrpežljivostjo in potrpežljivostjo ter bogovdanostjo. Predvčerajšnjim (18. oktobra) je pri zavesti prejel sv. zakramente; večeraj od poldneva mu je postalo slabše, ob 6. uro je pa mirno v Gospodu zaspal. Njegova

zadnja beseda je bila: „Mama!“ Dala sem mu poljubiti križ z odpustki za umirajoče in mu sama zat snila oči. Rožni venec, ki ga je večkrat molil, mu dam v grob, ravno tako tudi eno svetinico Matere božje, ki jo je nosil na vratu, drugo Vam pošljem tu v pismu. Pri njegovem pogrebu bom zraven in bom dala cvetlice na njegovo krsto. Bog Vam pomagaj, težek udarec udano prenašati, tolaži naj Vas, da je Vaš sin pobožno in udano za domovino umrl. Tudi jaz sem pred leži izgubila svoje edino dete in zato se lahko živim v Vašo bolečino.“

Slovenski vojaki na bojiščih v Belgiji in Franciji.

Kakor je znano, je dala Avstro-Ogrska več svojih motornih baterij na razpolago svoji zaveznici Nemčiji na zapadnem bojišču. Pri teh baterijah službujejo tudi slovenski vojaki. Kakor povsodi, bore se Slovenci tudi tu hrabro in neustrašeno, kar dokazujejo visoka odlikovanja, katera jim je podelil v priznanje njihovega junaštva sam nemški cesar. Slovenski vojaki so se udeležili s svojo motorno baterijo tudi obleganja belgijske trdnjave Antwerpna. Eden izmed teh, M. Ozwald, doma iz Kostanjevice na Kranjskem, je poslal iz Antwerpna pismo, datirano z dne 14. oktobra. V tem pismu piše med drugim:

„Prepotovali smo velik del Avstrije, Bavarsko in Luksenburško. Prišli smo v Belgijo in Francijo, kjer smo prvič posegli v boj s svojimi motorskimi baterijami. In uspeh je bil na naši strani. Iz Francije smo se zopet vrnili v Belgijo, da sodelujemo pri obleganju trdnjave Antwerpen. Tudi to trdnjavo smo zavzeli, kakor preje Namur in Maubeuge (Mobež). Do sedaj smo bili neprestano v boju, brez vsakega počitka. Danes je odmor, dobili smo en dan oddihljaja. Kakšen užitek! Sedaj imam vsaj ležišče, da spimo pod streho, če tudi na trdih tleh.“

Preje smo prenočevali tedne, mesece zunaj na prostem, ne glede na to, ali je bilo lepo vreme ali pa dež in vihar. Zdeli smo noč in dan v svojih postojankah, granate in šrapneli pa so padali nad glavami kot toča. Bilo je strašno. Nastrašneje pa je bilo pred Mobežom (Maubeuge). Nikdar, dokler živim, ne pozabim onih groznih noči, ki smo jih prebili tukaj. Pravijo, da smo bili izdani, kaj je na stvari, ne vem, vem pa, da je bila naša osveta strašna. Mesto s 16.000 prebivalci smo razstrelili v prah in pepel, niti opeka ni ostala na opeki...“

Danes smo tu v Antwerpnu, pripravljamo se na nove napore, na nove boje, ker konca še ne bo skoro.

Pravkar smo dobili poročilo, da je kralj belgijski Albert ranjen in da je pobežnil. Revez, zadostil je svoji dolgi osti napram domovini, a sedaj je moral bežati in izgubil je vse, vse. Revnejši je sedaj kakor zadnji berač. Nehcete se spominjati na „ubežnega kralja“, pesem, ki smo se jo učili v šoli... V mojem oddelku sta tudi dva Novomeščana: Bučar, ki igra gosli in črnomaljski učitelj Mikolič, sin novomeškega krojača. Ubožca, oba sta ranjena v nogo...“

Vse bi bilo dobro, samo v skrbeh sem radi svojcev doma. Osemnaestletni najstarejši moj brat je šel prostovoljno k vojakom in se morda že bori na severu proti Rusom, mlajši brat in sestra pa sta oba bolna. Edino to me tolaži, da dobiva mati zame državno podporo po 1 krono na dan, da moji ljudje vsaj od gladi ne bodo poginili. Ne, ne bodo, vsaj dokler bom jaz živ! Pravkar sem jim poslal domov 10 mark ali 12 K, vse, kar sem si mogel tu na bojišču prihraniti. In ne obupavam, notranji glas mi pravi, da se bo vse preokrenilo na bolje...“

Pismo slovenskega vojaka s francoskega bojišča.

Oče slovenskega fanta, ki se je mudil pred kratkim na francoskem bojišču, nam je dal na razpolago sledeče zanimivo pismo, katero v celoti priobčujemo: Ljubi oče! Poprej ko Vam nadalje pišem vas vse skupaj prav lepo pozdravim. Tu Vam hočem nekoliko popisati naše stanje. Tu se imamo prav dobro, zmagali smo še povsod, koder smo šli. Bili smo že na treh trdnjavah: Namur, Maubeuge in sedaj Antwerpen. Tu je bila največja trdnjava, katero so mislili, da ne bo nikoli vzeta. A slednjič so morali sovražniki bežati. To mesto je bilo zavarvano da Vam ne morem tukaj popisati. V to mesto pridejo velike ladje z morja. Tu je velik kanal, mesto je trgovsko mesto in ni nič poškodovano. Mesto stoji na prav lepi legi. Drevo-redov je veliko, ulice so široke. Ko smo tukaj prišli nekateri v mesto, pride nam nasproti nek stari mož, ki je znal dobro nemško. Vprašal nas je, da kateri vojaki smo. Rekli smo, da iz Avstrije. Za glavo se je prijel, da kako moremo mi biti tu, ko je cela Avstrija že v ruskih rokah, da so že Rusi na Dunaju. Mi smo se mu smejali. Rekli smo, da so že Rusi na Dunaju, ampak vjeti. Tu če bi hoteli tem belgijskim časopisom verjeti, kar oni pišejo, bi ne bil niti kamen na kamnu ostal več v Avstriji.

Zahvaliti se ne morem Bogu za dobrote, katere nam deli. Sedaj Vam ne morem povedati kam bomo šli, ali bomo šli proti Parizu ali pridemo kmalu dom. Tu smo videli že dosti sveta, rad bi še Pariz videl, kako je lep. Če bomo šli tja, bom Vam pisal,

da me pridete obiskat. Poprej so se delali naši sovražniki močni, sedaj pa tečejo pred našo vojsko. Kar morejo, vržejo pr č: ornistre, puške, bluže... Tu je slo dosti Belgijcev v civilno obleko, dobili smo pa po hišah vse polno vojaške obleke, puške in sablje. Angležev je bilo tu dosti, pa so polni strahu kakor kokoši, ko vidijo jastreba nad glavo. Tu v teh trdnjavah je strašanskih topov in municije so zazidali cele vasi. Topovi so različne mere. Tu bode na stotine ljudi brez strehe.

Sedaj Vam nimam kaj novega pisati. Dajte mi pisati, kako vam gre doma. Čas bi bil, da bi dobil kako pismo od vas. Dajte mi poslati naslov od... da bom vedel, kje je. Sedaj vas še enkrat vse skupaj lepo pozdravim, ostanite z Bogom! L. M.

Na bojišču sta se stara sovražnika sprijaznila.

Nek dunajski list prinaša poročilo z bojišča, kako sta se dva stara in strastna sovražnika sprijaznila. Oba sta služila pri koroškem pešpolku št. 7. Bila sta imovita posestnika iz velikovske okolice. Celih 6 let je vladalo med njima smrtno sovraštvo. Ko se je l. 1907 Miha B. ženil, si je vzel za ženo mladenko, katero je tudi njegov sosed Janez Kr. snubil. Od tega dne sta prejšnja prijatelja postala nepoboljšljiva sovražnika. Kljuvovala sta si povsod, kjer se je le dalo. Tožarila sta se neprestano in sicer s tako strastjo, da sta že kar podivjala. Sedaj je sedel Miha v ječi in plačeval velikanske stroške, pa zopet njegov nasprotnik Janez. Vse poskušnje drugih sosedov in gospoda župnika, spraviti silna nasprotnika, so bile brezuspešne.

Letos sta bila oba poklicana pod orožje, in sicer sta bila uvrščena v stotniji, ki sta bili vedno druga pri drugi na bojišču. Dne 8. oktobra sta bili obe stotniji pred Przemyslom. Na mestu, kjer je bila postavljena ta četa, je bil boj posebno srdit. Devetkrat sta bili že obe stotniji poslani proti nekemu hribu, a vedno sta morali zopet nazaj. Končno so naši junaki zavzeli dotični hrib. Storila se je že noč. V nočni temi se je na vsak korak slišalo jadikovanje, vzdihovanje in stokanje ubogih ranjencev; mnogi so se že borili s smrtjo.

Noč je bila zelo hladna. Tam pri potoku v ozki dolinici med dvema gričema sta pri nekem grmu ležala dva ranjenca. Prvi je ležal vznak, z glavo obrnjen proti vodi. Revez je bil v mučnem položaju. Imel je odstreljeno desno roko pri rami. Težko je sopesel in polslišno klical na pomoč. Truplo mu je ležlo vedno bolj proti vodotoku. Vsak hip bi lahko utonil, ako ne pride skoro pomoč. Njegov tovariš pa je ležal na travniku zunaj potoka. Imel je zevajočo rano na prsni ter zdrobljeno levo nogo pod kolenom. Ta je bil tako močne narave, da je glasneje klical na pomoč. Ko je slišal mlo, a vedno bolj pojemajoče vzdihovanje ranjenca v strugi, je napel zadnje sile in se je spravil toliko h potoku, da je prijel z roko tovariša za nogo. Ranjenec v potoku se je v tem hipu toliko zavedel, da je zaval na pomoči in se je napenjal ter trudil in končno vendar splezal na travnik. Polslišno je vskliknil: „Hvala ti, tovariš mili! Bog ti stotero povrni!“ Nato je padel v nezavest.

Kmalu nato so se približali vojaki sanitetnega oddelka. Skrbno so obvezali oba težko ranjena vojaka. Pri motni svetlobi vojaške leščerbe sta ranjenca, ki sta se zavedala, pogledala drug drugega. In spoznala sta se: bila sta stara sovražna soseda. Oni, ki je ležal v potoku, je bil Miha, drugi pa Janez.

Naslednji dan sta že ležala v dve uri od bojne črte oddaljeni začasni bolnišnici, drug poleg drugega. Miha je bil večkrat v nezavesti. Tretji dan je prišel k njima vojaški duhovnik in ju spovedal. Spravila sta se z Bogom ter se tudi med seboj — sprijaznila. Podala sta si roki v spravo. Miha je četrti dan umrl vsled izgube krvi in ker se je k rani napravil prisad. Janezu so pa odrezali levo nogo nad kolenom. Sedaj leži v neki dunajski bolnišnici, kjer je pripovedoval o svoji in svojega soseda Mihe usodi dunajskemu častnikarju.

Odslej se ne bosta več sovražila...“

Krogla v srcu.

V bolnišnici usmiljenih bratov v Zagrebu so imeli slučaj, ki je velezarjavn z medicinskega stališča. V bolnišnico je prišel vojak, ustreljen od puške krogle v desno stran prsi. Ko je bila rana že zaceljena, je tožil o hudih bolečinah v prsni. Zdravnik dr. Herzog je dal moža preiskati potom Röntgenovih žarkov in je našel v svoje presenečenje, da v levem srčnem delu tiči krogla iz puške in da izdatno sodeluje na vseh gibih srca. Krogla je morala torej predrti na desni strani prsa, potem prodrti desno stran srca ter obtičati na lev, strani srca. Bolnik je mogel pač govoriti o veliki sreči, kajti v 99 od 100 slučajev bi se bilo takoj zaustavilo delovanje srca in bi s tem nastopila smrt. Vojak pa je živel s kroglo v srcu, je prestal naporni transport in šel po zaceljenju rane so nastopile bolečine. Pozneje je nastopila tudi velika slabost srca, vsled česar so se že bali za njegovo življenje. Pozneje boljšanje pa je bilo tako izdatno, da je mož sedaj že iz postelje in se spreha po bolnišnici. Operacija v tem slučaju je seveda popolnoma izključena. Ne more se pa vedeti, ali bo bolnik živel in kako dolgo s kroglo v srcu. Če nastopijo brazgotinaste izpremembe v srcu, utede mož umreti. Ali bolan na srcu ostane vse svoje življenje. Le ob največjem varovanju in popolnoma mirnem življenju, izključivši seveda vsako telesno delo, ne odreče srce, vzlic ne- navadnemu gostu, svojega delovanja.

Zanimivo snidenje.

Neki tirolski kmet je dobil z bojišča v Galiciji pismo od svojega hlapca Mihla, v katerem mu ta opisuje „srečen slučaj“, kako se je po drugi bitki pri Lvovu sešel z njegovim domačim konjem-ljubljencem „Joggom“. Tirolec je namreč moral svojega konja prodati vojaški upravi. Miha piše o tem zanimivem snidenju: „Ko sem prišel truden v naše taborišče in grem mimo nekega trenskega oddečka, mi začne neki konj nasproti rezgetati ter z glavo kimati v pozdrav. Čudil sem se, kaj bi naj ta konjeva prijaznost pomenila. Ko pristopim bliže, spoznam, da je to naš bivši „Jogg“. Prijazna žival mi je djala svojo glavo na ramo, kakor bi mi hotela potožiti, da ji v Galiciji ne gre tako dobro kakor v Tirolah. Težko je pilo najino slivno. Jaz sem moral s svojo četo, „Jogg“ pa je moral vleči težko obloženi voz po blatni cesti. A hvala Bogu, živeža imava oba zadosti.

Poročila, došla v sredo 4. nov. Avstrijsko-rusko bojišče.

Maribor, 4. novembra 1914.

Vsled ruske premoči na črti Varšava--Ivangorod in vsled nevarnosti, da nas Rusi obkrožijo, so se začele avstrijsko-nemške čete prostovoljno umikati. Vrhovno poveljstvo je že določilo nove prostore za zbirališče. Naši niso bežali, ampak se umikali v najlepšem redu. V obče jim ruske čete niso sledile, ako pa so jim prišle preblizu, so se jim naši postavili v bran. Tako se je zgodilo pri Radomu in pred dnevi pri Li'sa-gori. Ko so Ruse na ta način nekoliko zadržali, so se naši zopet mirno in neovirano umikali proti kraju, kjer je določilo vrhovno poveljstvo zbiranje.

V Galiciji se drže naše čete izborno. Dne 29. oktobra so ruske čete prekoračile reko San pri mestecu Nisko. Naši so jih natepli in vrgli čez reko nazaj. Ujeli so pri Nisku in v spopadih pri Skolah ter Razwadowu več stotin Rusov in zaplenili 3 strojne puške. Tudi na južni strani Starega Samborja se je končala dne 31. oktobra večdnevna bitka s popolno zmago našega orožja. Sovražnik, ki je tukaj prodiral, je izgubil dve infanterijski diviziji in brigado strelcev. Pregnan je bil iz vseh postojank. V tem prostoru in severno-izhodno od Turke ob Karpatih naše prodiranje znatno napreduje. V tem prostoru smo ujeli dosedaj 2500 Rusov. Zadnje dni so začele tudi naše slavne motorne baterije posegati v boj ter so pri mestu Jaroslavu sovražniku prizadale strašne izgube. Mesto Jaroslava je v naših rokah. Prizemysl stoji ob izhodni strani v naši bojni črti ter se udeležuje bojev.

Ob gališko-bukovinski meji, na severni strani mesta Kutu (zahodno od Černovice) so naše čete dne 30. oktobra potolkle rusko kolono, ki je bila sestavljena iz vseh vrst orožja.

V Bukovini skušajo sicer Rusi zopet prodirati, a ne morejo priti niti korak naprej. Pretekli teden so od ponedeljka do petka (27. do 30. oktobra) napadali glavno bukovinsko mesto Černovice, a so bili odbiti. Naši so končno prekoračili reko Prut, pregnali Ruse proti severu in jih veliko ujeli.

Na Rusko-Poljskem se umikamo.

Dunaj, dne 3. novembra.

Generalni štab uradno razglša:

Na Rusko-Poljskem so naše čete, ko so prisile močno sovražno armado v boj, na Lysa-gori (južno od Radoma) ustavile bojevanje, da nadaljujejo gibanje, katero je bilo zapovedano po bojih pred Ivangorodom.

Položaj v Galiciji je neizpremenjen. V bojih južno od Starega-Samborja in severoizhodno od mesta Turka so naši dosedaj ujeli 2500 Rusov. Včeraj zjutraj (ponedeljek) so naši huzarji pri Rybniku v dolini reke Stryj napadli rusko četo, ki je vozila strelivo. Zaplenili so mnogo vozov artilerijskega streliva.

Rusi o dolgotrajnosti vojne.

Vojaški list „Ruski invalid“ piše, da bo trajala vojska celo zimo, če ne bo mraz preveč hud. Spomladi se bo vojska vnovič začela in ker bo treba računati z najhujšim odporom Avstrije in Nemčije, bo vojska trajala še tri mesece. Če ne pride kak nepričakovan dogodek vmesl se utegne vojska končati eno leto, odkar se je pričela.

Naše motorne baterije zopet doma.

Dunaj, dne 3. novembra.

Naše motorne baterije, katere so izbrisale Belgijo iz zemljevidov in so tudi na francoskem bojišču storile Nemcem neprecenljive usluge, so sedaj doma in se nahajajo v Galiciji. Pred nekaterimi dnevi so pri Jaroslavu vrgle sovražnika iz njegovih betoniranih utrd. Artileristi pripovedujejo čudeže, kako strašno učinkujejo ti 30-centimeterski topovi. Koj prvi strel že zadene pri piki svoj cilj: cela sovražna ruska baterija na drugi strani Sana je točno zletela v zrak. Kakih 300 korakov od mesta, kjer je bila baterija postavljena, so ležale lafete, ž njimi pa pomešana sajasta trupla ruskih vojakov.

Naše baterije so oddale okoli 35 strelcev. Poki so bili tako močni, da so jih slišali 25 km daleč. Šipe na oknih so se vsled zračnega pritiska razdrobile. Ljudje so menili, da je potres.

Avstrijsko-srbsko bojišče. Več srbskih divizij na begu.

Dunaj, 3. novembra.

General Potiorek uradno razglša: Še le danes je mogoče, da se uspeh, katerega so dosegle naše čete nad Srbi v pokrajini Mačva, nanko pregleda. V Mačvi se vojskujoča druga srbska armada pod poveljstvom generala Štepa Štepanoviča, ki je štela štiri do pet divizij, morala se je v divjem begu umakniti pred nami. Pri umikanju je moral sovražnik pustiti vojno gradivo vseh vrst ter tren na mestu, kamor so došli pozneje Avstrijci. Le na ta način se je posrečilo Srbom, da so se rešili. Naši so ujeli veliko število Srbov.

Sovražnik se na begu ni v svojih novih, v ozadju dobro pripravljenih postojankah ni ustavil in se postavil v bran. Srbi so se utaborili še le na južni hriboviti strani Šabca. Šabac so zavzele naše čete v noči od 1. na 2. november. Sovražnik se je v teh bojih zelo trdovratno branil, a brez uspeha.

Avstrijske čete na potu proti Valjevu.

Z bojišča, dne 2. novembra.

Naši so v pokrajini Mačva zasedli mesto Metkovič, ki je bilo dosedaj glavni zadržek našega prodiranja proti Valjevu. V boju za Metkovič, ki leži na severni strani železnice Lješnica—Šabac, so se Srbi trdovratno branili. Srbi so se umaknili s svojo glavno silo proti Valjevu.

„S temi „vragovi“ moramo zmagati!“

Pokrajina Mačva je do reke Jerez, ki izvira na južno-izhodni strani Lješnice (ob Drinu) ter se izliva pri Šabacu v Savo, popolnoma v naši posesti. Srbi so se do sedaj izredno junaško borili. Zakopani so bili v vseh postojankah v svoje betonske okope. Le z velikim naporom so naši prepodili sovražnike iz takih utrd. Dasiravno še imajo Srbi po številu vojaštva premoč nad našimi četami v Srbiji, se vendar morajo umikati pred nami. Kot vzrok tega umikanja se navaja dejstvo, da so razmere v Srbiji vedno žalostnejše. Posebno gladi prisili marsikatero srbsko četo, da se uda Avstrijem. Iz doseganjih naših uspehov je razvidno, da se Srbi pri Valjevu ne bodo mogli dolgo držati. Junaštvo naših čet je izredno veliko. Nek podmaršal se je izrazil: „S temi „vragovi“ moramo zmagati!“

Lovčen in Vrmač.

Spljetsko „Naše Jedinstvo“ priobčuje iz Kotora naslednjo, v Kotoru uradno pregledano brzojavko: 2 dni so Črnoгорci zastoj pokušaj bombardirati našo drago utrdbo Vrmač. Četudi je nešteto granat padlo v bližini in okrog nje, Vrmač je ponosno odgovarjal s svojim ognjem in bilo je, kakor bi s svojimi streli hotel reči: „Pod avstrijsko zastavo sem in ostane nepremagljiv.“

Avstrijske mine v Donavi.

Sofija, dne 3. novembra.

V Vidinu (bolgarsko mesto ob Donavi) se je slišal od Donave sem strašen pok. Govori se, da so položili Avstrijci mine, da bi uničili ruske prevoze, ki so namenjeni za Srbijo.

Nemško-rusko bojišče.

Maribor, dne 4. novembra.

V bojih med nemškimi in ruskimi četami ob izhodno-prusko-ruski meji so ujeli Nemci v zadnjih treh tednih 13.500 Rusov. Številne ruske čete pa so dne 2. novembra udrele v prusko ozemlje pri Sztikelmenu izhodno od Goldapa v izhodni Prusiji. Rusi so imeli namen, prodreti nemško bojno črto. Nemci so ruski napad odbili.

Nemško-francosko bojišče

Maribor, dne 4. novembra.

Težišče vseh bojev na nemško-francoskem bojišču so sedaj srditi in nepopisno krvavi boji, ki se bijejo za zadnji košček Belgije ob severni francosko-belgijski morski obali v črti Nieuport—Ypres. Nemška armada hoče za vsako ceno spraviti pod svojo oblast vso belgijsko in severno francosko morsko obal od Nieuporta do Boulogne, da zabrani izkrcanje angleških čet ob tej obali. Toda tudi angleško-belgijsko-francoske čete zastavljajo vse svoje sile, da se Nemci ne polaste te velevažne morske obali. Boji, ki se bijejo na tem ozemlju, so tako srditi in krvavi, da prekašajo glede velikega števila človeških žrtev vse dosedanje najkrvavejše boje, kolikor jih pozna svetovna zgodovina. Nemške čete napredujejo v teh bojih polagoma, toda stalno. Tudi na ostali bojni črti ob reki Aisne, in sicer med Soissonsom in Reimsom, je nemška armada pognala Francoze čez reko Aisne, kar je v vojaškem oziru velike važnosti.

Rusko-turško bojišče.

Turčija napove Rusiji vojsko.

Dunaj, 3. novembra.

Kakor se čuje, je včeraj podala turška vlada Rusiji uradno napoved vojske. (Ta vest ni uradno potrjena.)

Turški poslanik zapusti Petrograd.

Petrograd, 3. novembra.

Ruska vlada je turškemu poslaniku izročila potne liste.

Turčija odpoklicala svoje poslanike iz sovražnih držav.

Carigrad, 3. novembra.

Turška vlada je odpoklicala vse svoje poslanike iz Londona, Pariza, Petrograda in iz Srbije.

Med Srbijo in Turčijo vojno stanje.

Carigrad, 3. novembra.

Srbski poslanik Nenadović je zahteval svoje potne liste in odpotoval iz Carigrada. Prekinjenje diplomatskih odnošajev med Turčijo in Srbijo se je izvršilo na podlagi spomenice, katero je izročil srbski poslanik turški vladi in v kateri izjavlja srbska vlada, da so diplomatske zveze preklnjene, in zahteva za poslanika in poslaniško osebje potne liste. Srbski poslanik je odpotoval danes zjutraj čez Dedeagač in Solun v Niš.

Crnagora, Japonska in Belgija napovedale Turčiji vojsko.

Rotterdam, 3. novembra.

Kakor poroča list „Londoner News“, so Crnagora, Japonska ter belgijska vlada, ki se nahaja sedaj v francoskem mestu Havre, izjavile, da se nahajajo odslej s Turčijo v vojnem stanju.

Turki korakajo proti Egiptu.

Aleksandrija, dne 3. novembra.

Proti egiptovski meji korakajo močne turške bojne sile.

Egiptovski kečiv proti Angleški.

London, dne 3. novembra.

Turški poslanik je izročil angleški vladi ultimatum (zadnji predlog za sporazum) egiptovskega kečiva, ki zahteva, da se angleške čete takoj umaknejo iz Egipta.

Razne novice.

* V okrambo lavantinske duhovščine. Vodstvo obrambnega društva za duhovnike lavantinske škofije je dobilo od preč. kn.-šk. sekovskega ordinariata v Gradcu ta-le dopis: „Z ozirom na ulogo z dne 16. septembra t. l. se naznanja, da kn.-šk. sekovski ordinariat obžaluje članek prof. dr. Udeja, ki je izšel dne 1. septembra 1914 v „Bonifatius-Korrespondenz“ in da bo ukrenjlo, kar je potrebno, da bo imenovani zopet popravil storjeno krivico.“

Duhovniška vest. Č. g. Anton Somrek, začasni kaplan v Rušah, pride za kaplana v Veienje; č. g. Anton Zupanič, kaplan pri Sv. Andražu v Slovgor., je prestavljen v Loko pri Zidanem Mostu.

* Odlikovanje. Gospod nadzupnik Fr. Korošec pri Sv. Križu tik Slatine je dobil drugorazredni častni znak (križec) za zasluge Rudečega križa. Pred več tedni je namreč daroval za isti križ vložno knjižico kozjanske hranilnice, vredno 1035 K, in je postal tudi pospeševatelj Rudečega križa. V zahvalo za vložko odlikovanje je zdaj daroval 300 K ukajšnjemu klubu „Božičnica“ za uboge šolarje za obleko otrokom onih očetov, ki so zdaj na vojski.

* Mariborski odvetniki. Ker se nahajajo dr. Jos. Leskvar na bojnem polju, ga nadomestuje odvetnik dr. Vladimir Sernee, ki ima svojo odvetniško pisarno na oglu Viktringhof-ove in Edmund Šmid-ove ulice.

* Izpred deželnoobrambnega sodišča. Izpuščen je bil, kakor se poroča iz Gradca, Ignacij Kosi, ekonom v Celju, in sicer brez zasljanja.

* Izpred kazenskega sodišča. V forek, dne 3. novembra, se je vršila pri okrajnem sodišču v Mariboru kazenska razprava proti gospej Karolini Mützel, soprogi upokojenega c. in kr. majorja. Tožil jo je tukajšnji odvetnik dr. Vladimir Sernee radi tega, ker ga je imenovala v pogovoru z gđ. Volčičevo „lopo-va“, svinjo, srbskega špijona“ in trdila, da je prišel dr. Sernee v preiskovalni zapor k vojnemu sodišču v Gradcu radi tega, ker se je dal uporabiti za srbsko špijonažo in dostavila, da ta lopov (dr. Sernee) ne bo ušel zasluženi kazni. Dr. Sernee je povdarjal v obtožbi, da sploh nobenega Srba ne pozna, da ni bil nikoli v svojem življenju niti posredno niti neposredno v nobeni zvezi s Srbijo, da niti ustmeno niti pismeno ni občeval z nobenim Srbom itd. Obtoženka, ki sama ni prišla k razpravi, je podala po svojem zagovorniku zagovor, da je le splošno obsojala protiaustrijsko početje, da pa njene opazke niso bile naperjene proti dr. Sernecu, ki ga osebno sploh ne pozna. Dokaza resničnosti svojih obdolžitvev obtoženka niti poizkusila ni doprinesiti. V ostalem je prosila milosti, češ, da je zelo bolelna in razburljiva. Ker je pričla gđ. Volčičeva potrdila v celem obsegu obtožbo, je bila obso-

jena gospa Mützel na 80 K denarne globe, za slučaj neizdržljivosti pa na 8 dni zapora.

* **Proti obrekovalcem.** Iz Sv. Lenarta v Slov. goricah se nam poročajo: Posestnica Matilda Rajšp v Gočovi je bilavsed popolnoma izmišljene obdolžitve tukajšnjih dveh sodnikov-Slovencev, da s „srbofilnimi Slovenci“ postopata prištransko, obsojena na štiri tedne zapora.

* **Alojz Gabere,** enoletni prostovoljec 47. pešpolka, ni mrtev, ampak ranjen v Kievu. Njegova dopisnica, poslana bratu v Rajhenburg, se glasi: Carissime! Zdravim se v Rusiji. Po sklepu miru povrnem se zdrav domov. Kje je Marcel (brat), mi ni znano. Pozdravljam te prisrčno. Alojzij.

* **Naši junaki v Črni gori.** Avstrijski junaki, ki so se na naši bojni ladji „Zenta“, katera se je, kakor znano, potopila v Jadranskem morju, tako junško borili, se nahajajo v Daničevem gradu v Črni gori. Iz pisem, ki jih pišejo rešeni častniki in mornarji svojcem, je razvidno, da se vsi prav dobro počutijo. Čeravno v vojnem ujetništvu, vendar hvalijo vsi, da jim Črnogorci prav dobro strežejo. — Med temi ujetniki se nahaja tudi več Slovencev in celo nekaj Štajercev. Do sedaj smo izvedeli za sledeče: pomorščak Kramar Janez, doma iz Dobrne pri Celju, ranjen; pomorščak Črtalič Rudolf, doma iz Brežic ob Savi; pomorščak Bauer Ernest, doma iz Velikovca na Koroškem. Drugi so doma iz Kranjskega in Primorske.

* **V vojaški bolnici v Debrecinu** na Ogrskem je preminul dne 2. novembra enoletni prostovoljec medicinec g. Dragotin Marčinko. Bil je v ljutih bitkah pri Lvovu, pri in v Przemyslu ranjen v nogo, a povrh ga je zalezala strašna morilka kolera, ki je zadušila mlado življenje v nadebudni starosti 21 let. V tuji zemlji počiva mirno blagi slovenski mladenič, objokan od svojih dragih. Bodi Ti tuja zemljica lahka, ko ti ni bilo usojeno vrniti se zmagovito v ljubljeno svojo domovino. Žalujemo ostalim naše iskreno sožalje!

* **Ranjen slovenski učitelj v ruskem ujetništvu.** Ranjeni slovenski učitelj na Remšniku, Andrej Visočnik, ki se nahaja sedaj v ruskem ujetništvu, piše svojemu tovarišu sledeče: Dragi tovariš! Dolgo je že, od kar mi ni bilo mogoče pisati domačim, a še dalje, od kar sem od domačih sprejel zadnje pismo, a vendar sem med vami v lepi, hribovit ljubljenski vsak trenutek. Daleč sem od vas, daleč v tujem svetu, in o sedanjem boju ne vem ničesar, kajti ranjen sem in ujet in sicer še daleč naprej od Moskve, kjer sem ležal 2 tedna. Ranjen sem bil dne 9. septembra v desna prsa v nogo. S srčnimi pozdravi, tvoj Andrej Visočnik.

* **Odlikovani slovenski domobranci.** Podčastnik sanitetnega oddelka (narednik) Jakob Belec od deželno-brambovskega pešpolka št. 26 je v bojih ob reki Bojani v Galiciji čeli dan kljub svojemu slabemu zdravju in šibkemu telesu med najhujšim sovražnim ognjem prenašal na hrbtu svoje ranjene tovariše z bojne črte v varno zavetje ter je tudi pri drugih bojih izredno vrlo sodeloval. Za ta svoje junaške čine je bil odlikovan s srebrno hrabrostno svetinjo prvega razreda. Za enake čine kakor Belec je odlikovan tudi narednik Simon Golob od 26. brambovskega polka. Dobil je srebrno hrabrostno svetinjo II. vrste. Odlikovanca sta štajerska Slovenca. — Kakor se nam še poročajo, je Jakob Belec po stanu usmiljeni brat iz Grada. Odlikoval se je posebno v bitki pri Dobrowki. Kot redovnik nosi Belec ime: brat Berthold.

* **Katoliško prepričanje tolaži v hudih bojih.** Naš vrl pristaš nam piše: Vsem bralcem „Slovenskega Gospodarja“ in udom Slovenske Kmečke Zveze iskrene pozdrave iz bojnega polja. Kako nam gre, že itak čitate v listih. Najtežje pogrešamo na bojišču časopisja. Oklepajte se ga torej toliko bolj vi, ki ste v domovini, in to katoliškega časopisja. Tukaj se-le vidimo, kaj stori dobro katoliško prepričanje, koliko lažje prenaša vojne grozote in težave oni, ki je tudi v srecu katoliškega mišljenja. Hvala Bogu, zdravi smo pri naši pionirski stotnji še vsi; nalezljivih boleznih hvala Bogu še ni. Pozdrave i Vam, gospod urednik!

* **Vojak mora biti korajžen.** Avgust Žerovnik iz Vojnika, ki služi sedaj pri vojaki v Sarajevu, piše svoji ženi: Srčno ljubljena žena! Hvala za pismo! Jaz sem zdrav in korajžen, kakor sploh mora biti vojak. Torej bodi popolnoma brez skrbi. Mi čakamo na odhod proti Srbom. To je naše veselje! Vs smo ene misli, namreč: da naženemo Srba do zadnje ograje. Ni se ti treba bati za-me. Meni še na misel ne pride, da bi me srbska krogla zadela. Samo to, da bi jih mogel dosti pobiti, to bi bilo moje veselje. Pa ne misli, da piše to samo svinčnik, ampak to je v resnici v mojem srecu. Moral sem že dosti prestati zavoljo teh ljudi. Zatorej pa jih dajmo sedaj do konec. Zmaga pa mora biti naša. In Marija nam bodi k temu pomagala! Bodi potolažena in dobro gospodari do veselega svidenja!

* **V Galiciji si vojaki grejejo večerjo pri sveči.** Domobranci od 26. domobranskega pešpolka, A. Slogovič, doma iz Sv. Jurja ob Ščavnici, piše g. dr. Korošcu z bojišča v Galiciji dne 25. oktobra: „Veleč. gospod! Naznanjam Vam, da sem še zdrav in da smo v švarmliniji (bojni črti) okoli 800 korakov z Rusi narazen. Krogle, šrapneli in granate švigajo čez in med nas in tudi mi dobro odgovarjamo. Zdaj smo že na tretjem kraju. Tukaj imamo nalogo, zadržati sovražnika in od druge strani ga bodo prijeli. Zato smo si izkopali globoke okope in luknje, da nas sovražnik ne vidi ven. Taki smo kakor zemeljski črvi. Veliko ljudi je bolnih. Za mene je precej boljše, ker mi ni treba

streljati (Slogovič je častniški sluga) in sem bolje skrbit. Hrane imam zadosti in si jo segrejem na go-reči sveči, ker jo v noči mrzlo prinesejo. Pričakujemo odločitve, pa ne vemo, kedaj bo. Tu smo že 7 dni. Pozdravlja Vas A. Sl.“

* **„Obrnilo se je.“** V vojsko je šel tudi zakonski mož, ki je prej le prerad pil, zapravljal tedenski zaslužek, puščal ženo in otroke brez sredstev in ženo zvečer še pretepal. V vojski se je pa mož vendar-le spomnil svoje ženi in otrok in jim pisal: „Ljuba žena! Tu je hudo, ker moramo dostikrat stradati. S sovražnikom se bijemo. Piši, kako je sedaj doma“ itd. — Žena je pa odgovorila: „Ljubi mož! Pri nas se je sedaj vse obrnilo. Sedaj dobivam jaz v podporo denar in dobro izhajam. Ti revež sedaj stradaš. Prej si ti mene pretepal, sedaj pa drugi tebe toleče. Te pozdravlja tvoja žena“ itd. — Ta dogodek je resničen.

* **Ruski topovi v Mariboru.** V nedeljo, dne 1. novembra, so pripeljali po železnici preko Budimpešte in Pragarskega večje število ruskih topov, ki so jih naši junaki odvzeli sovražniku v Galiciji. V ponedeljek po noči so topove odpeljali dalje proti Gradcu.

* **Kolera.** Po izkazu zdravstvenega odseka notranjega ministrstva je na novo zbolelo za kolero, na Dunaju 3, na Nižjem Avstrijskem 1, v Lineu 1, v Celovcu 4, na Češkem 8, na Moravskem 7, v Šleziji 11 in v Galiciji 246 oseb za kolero. — Na Ogrskem je obbolelo zadnjih 8 dni 215 oseb za kolero.

* **V Babelnih pri Ljutomeru** je v soboto umrl M. Meznarič, star blizu 90 let, vojak iz časov Radeckijevih, oče dne 21. junija l. 1906 umrlega duhovnika in brat bivšega župnika pri Sv. Kunigundi nad Pesnico. — Svetila mu večna luč!

* **Šmartin v Rožni dolini.** V torek, dne 3. nov., je umrla nadež teljeva soproga in poštarica g. Marija Kvac, stara 40 let. N. v. m. p.!

* **Opozarjamo** na današnji oglas glede naroč tve trt pri deželnem odboru. Naročila je treba vložiti najpozneje do 15. septembra t. l.

* **Na kmetijski gospodinjski šoli na Vrhniki** se prične 6. mesečni zimski tečaj dne 14. novembra t. l. Sprejemajo se gojenke, katere so dovršile ljudsko solo in izpolnile 14. leto.

* **Seznam ranjencev in padlih** priobči „Straža“ od dne 6. novembra t. l.

* **Za vojke na bojišču** so napravili toplo obleko: neimenovana štiri pare štucnov, gđc. Markošek po tri pare štucnov, nogavice itd.

* **Uradni izkazi padlih in ranjenih** se dobijo v Cirilovi tiskarni. Cene so: (brez poštnine) št. 33 — 10 vin., št. 34 — 10 vin., št. 35 — 7 vin., št. 36 — 10 vin., št. 37 — 10 vin., št. 38 — 10 v., št. 39 — 10 vin., št. 40 — 8 v., št. 41 — 7 vin. in št. 42 — 9 vin.

* **Sv. Trojica v Slov. gor.** V naši župniji se je napravila zbirka za okrepčanje ranjencev, ki imajo na Pragarskem daljši odmor. Vse občne naše župnije so tekmovala, katera bi več darov zložila v živilih in denarjih. Vsem darovalcem in nabiralcem iskrena hvala! Podrobni izkaz darov, darovalcev in nabiralcev priobčimo v petkovi „Straži“.

* **Stara Nova-vas.** Občinsko predstojništvo v Stari Novivasi pri Ljutomeru priredi tombolo v korist avstrijskemu Rudečemu križu v nedeljo, dne 8. novembra, v gostilni g. Matevža Preloga v Stari Novivasi. Začetek ob 6. uri zvečer. V ta blagi namen se k udeležbi vabi vse dobročutno občinstvo.

* **Kmetijska podružnica v Konjicah** razglašajo: Več tisoč na riparjo portalis cepelnih, vkoreničenih trt, kakor: laški rizling, žlahtina, beli burgundec, traminec, žametova črnina, vrbovec, javor, silvanec, kavščina in rjavina prodaja jeden komad I. vrste po 14 vin. in II. vrste po 7 vin. Kmetijska podružnica v Konjicah.

Zadnja poročila, došla v četrtek, 2. nov.

Rusi prekoračili turško mejo.

Carigrad, dne 4. novembra.

Tifliški carjev namestnik je razglasil, da mu je car zaukazal, naj prekorači mejo v Kavkazu in Turke napade. Zbirališče ruskih čet je trdnjava Kare. Tudi mesto Batum (ob Črnem morju) je močno utrjeno.

Turki so ob ruski meji že zbrali okoli 300.000 mož.

Turki obstreljujejo Batum.

List „Reichspost“ je dobil iz Carigrada poročilo, da je turška oklopna križarka bombardirala včeraj važno pristanišče mesta Batum s popolnim uspehom. (Batum je rusko mesto ob Črnem morju in šteje 30.000 prebivalcev.)

Angleško-francosko brodovje obstreljuje Dardanele.

Carigrad, dne 3. novembra.

Danes po solnčnem zaboju je začelo angleško-francosko brodovje, obstoječe iz 9 ladij, iz daljave 15 kilometrov obstreljevati utrdbe ob Dardanelah. Obstreljevanje je trajalo 20 minut. Turške utrdbe so odgovarjale. Obstreljevanje ni povzročilo nobene škode.

Anglija proglasila Egipt kot angleško last.

Carigrad, dne 4. novembra.

Turški list „Tanin“ poroča, da so Angleži anektirali Egipt (proglasili za popolno svojo last). Princ Hussein Kiamil-paša, stric sedanjega kediva (podkralja) je imenovan za glavnega oblastnika, njegov sin princ Kemal Eddin-paša pa za vrhovnega vojaškega poveljnika v Egiptu.

Naši že na južni strani Šabca.

Dunaj, dne 4. novembra.

Z južnega bojišča prihaja sledeče uradno poročilo:

Naše čete so pri nadaljnjem prodiranju na južni in jugozahodni strani Šabca zopet trčile na sovražnika. Pričeli smo takoj z napadom, ki se ugodno razvija.

Med borbo na Romanji-planini (dne 22. oktobra in naslednje dni) smo ujeli 7 srbskih častnikov in 647 mož. Pet topov, trije vozovi streliva, dve strojni puški in obilo vojnega gradiva je prišlo v naše roke.

Črnogorski četi, ki je udarila na naša tla, smo odvzeli 1000 glav živine, katero je hotela odpeljati iz Bosne,

Rusko poročilo o črnogorskih bojih.

Ruski list „Ruskoje Slowo“ piše o črnogorskih porazih: Iz Črne gore prihajajo poročila, da ima Avstrija svojo južno mejo po močnih vojaških oddelkih dobro zastraženo. Na ta način je upadanje Črnogorcev v Bosno na njeni južni strani nemogoče. Črnogorska armada se ne more skoro popolnoma nič gibati proti Avstrijcem. V Hercegovini, 40 km izhodno od mesta Mostar, stojijo na črti Gasco-Beleo črnogorske čete. Upadi teh malih čet imajo le namen, da delajo nemir; če pa se pokažejo oddelki avstrijske armade, se morajo Črnogorci takoj umakniti s hercegovskega ozemlja. Avstrijci so dne 19. oktobra prijeli Črnogorce od dveh strani. Najpoprej se je moralo umakniti, kakor priznava srbsko uradno poročilo, dne 22. oktobra desno krilo združenih srbsko-črnogorskih čet. Sovražnik je imel velike izgube in se je moral umakniti pred našo premočjo. Koliko Srbov in Črnogorcev so Avstrijci vjeli, srbsko poročilo molči. Srbski glavni stan samo poroča, da so upadle srbsko-črnogorske čete se le s težavo in velikimi izgubami izognile obkoljevanju ter da jih avstrijske čete še naprej zasledujejo. Splošno se mora priznati, da bojevanje srbske armade ni uspešno, in sicer zaradi tega ne, ker je položaj Srbije trenutno tak, da mora Srbija mnogo svojih čet imeti na bolgarski meji.

Tako sodi ruski list o položaju Srbov in Črnogorcev.

Rusko poročilo o srbskem vojevanju.

Budimpešta, dne 3. novembra.

Budimpeštanski list „Az Est“ priobčuje poročilo vojnega poročevalca ruskega lista „Ruskoje Slowo“ v Moskvi o srbskih porazih v zadnjem času. Dotični vojni poročevalec Vladimir Mihajlovski poroča svojemu listu iz Niša:

Položaj na južnem bojišču se je zelo spremenil. Srbi so vzemirjali avstrijsko armado južno od Sarajeva v prostoru Romanja Planina in Ravna. Avstrijske čete so pa Srbe, ki so prodirali v tej smeri, porinile nazaj preko reke Drine. Kakor znano, je prekorčila glavna avstrijska armada že v začetku meseca septembra reko Drino z namenom, da prodira čez Krupanj v notranjo Srbijo. Še-le dne 19. oktobra so Srbi izvedeli, da se nahajajo v ozemlju Sarajeva zelo močne avstrijske čete. Srbi so si razlagali to le tako, da so mogli Avstrijci z nečuvveno naglico spraviti po svojih železnicah čete iz okolice Dolnja Tuzla v 230 km oddaljeno ozemlje južno-izhodno od Sarajeva. Srbi so prepozno spoznali ta manever, kajti avstrijske čete so tudi med prevažanjem teh čet napadale Srbe na celi črti med Lješnico in Limbovia. Srbi niso mogli zdržati avstrijskega navalna in so bili prisiljeni, da so se umaknili. Tudi nameravani napad na Sarajevo so morali opustiti, ker bi ne bilo pametno, da bi se na enem torišču branili, na drugem pa prodirali čez 150 km daleč preko gorovja v Bosno. Pri Višegradu pri Sarajevu vpadle manjše srbske čete so stale jako močnim avstrijskim četam nasproti, ki so jih prisilile, da so se morale kar najhitreje umakniti, kajti sicer bi bile brezdvomno popolnoma uničene.

Avstijci vjeli 2700 Rusov.

Dunaj, dne 4. novembra.

Naš generalni štab uradno razglašajo: Gibanja naših čet na Rusko-Poljskem včeraj sovražnik ni motil.

V boju za Lysa-goro je en naš armadni zbor ujel 20 ruskih častnikov in 2200 mož.

Na galiskem bojišču se je pri Podbuzu (na južni strani Samborja) udalo 200 in danes zjutraj pri Jaroslavu 300 Rusov.

Razvrščenje na Rusko-Poljskem.

Maribor, dne 5. novembra.

Razvrščenje naše in nemške armade na Rusko-Poljskem je splošno končano. Na severu so Rusi prodri z močnimi krdeli do črte Kutno—Opoczno. Posebno med Plozkow in Skiernevicah so zbrali močne čete. Na jugu Rusko-Poljskega so prekoračili železnično progo Lodz Ostrowice in prodirajo v prostoru Kielce—Klimentow.

Zaradi Pesnice in Drave. V torek, dne 3. t. m., je šlo odposlanstvo, sestojče iz dež. odbornika dr. Verstovskega in poslancev Brančiča in Ozmeča v Gradec ter pri namestništvu, deželnem odboru in stavbnih uradih posredovalo, da se ujetniki porabijo za regulacijo Pesnice in Drave in se v to svrhu poskrbi za potrebni denar.

Za vojake-kadilce.

V mnogoštevilnih zasebnih pismih obžalujejo naši spodnještajerski vojaki, da na bojišču ni dobiti, kar bi v prostih urah imeli najrajši: cigarete, smotke, tobak, pipe, vžigalice itd. Bogata mesta in imoviti stanovi nabirajo vsepovsod za svoje vojake takih darov. Ne dopustimo, da bi naši spodnještajerski mladeniči in možje ne imeli tega, kar imajo drugi! Zato prosimo, da se po naših mestih, trgih in vaseh nabirajo za spodnještajerske vojake na bojišču, a tudi v bolnicah: cigarete, smotke, tobak, pipe, vžigalice ali pa tudi denar, s katerim se omislijo omenjeni predmeti. Vsak dar je dobrodošel!

Kar se nabere, naj se vpošlje na eno izmed podpisanih uredništev!

Nadalje so v ta namen darovali: Gospa Bogomila Pauer v Braslovčah veliko možino cigaret, č. g. Ivan Vogrinc, kaplan v Braslovčah 1000 cigaret, Gospica Tončka Hrašovec v Mariboru 300 cigaret in gđ. Ludmila Polanec dve skatliji cigaret, gospod Ignacij Zupančič, veleposestnik v Vajgnu pri Jarelini; tiskarniško osebje v Cirilovi tiskarni v Mariboru K 420; 3 slovenske kuharice K 328; dunajske Slovenke: gospica Luci Petrovič 2 K, Rezika Klemenčič 2 K; Štefan Bornšek, grobokop, Gaberje 1 krono.

Uredništvo „Straže“. — **Uredništvo „Slov. Gospodarja“.** — **Maribor.**

Cepljene trte

na prodaj: Rip.-Portalis, rizliag, ranfol, kovčina, beli burgundec, silvanec. 100 komadov 10 K. Trte so vse zanesljive kakovosti in bodo zagotovljeno rastle. Naročnik naj naznači zadnjo pošto in najbližnjo železniško postajo. Franc Cajzek, Sv. Florjan, Rogatec.

Pišite že danes

po pogoje radi nakupa turške srečke na ugodno mesečno odplačevanje! V srečnem slučaju zamorete že pri prihodnjem zbrabanju, dne 1. decembra postati lastnik

400.000 fr.!

Srečkovno zastopstvo 15. Ljubljana.

Trgovski učence s primerno šolsko izobrazbo sprejme se v trgovino. Josip Černelč, Sv. Peter pod Sv. gorami. 898

Viničarja

treznega, marljivega in z več delavskimi močmi, katere imajo vinograd same za obdelovati, išče se pri gosp. Josipu pl. Kiepachu v Križevcu, Hrvatska. 891

Pozor krojači!

Kupujem suknene odpadke (Stoffabfälle) kakor tudi bukro, medenino in svinec, vse svaro ali kosce. G. Gajšek, Fohnsdorf. Zgor. Štaj.

25 kron na teden

lahko zaslužite po Vašem navadnem delu, brez denarja ali drugih izdatkov. Pišite takoj na trdko Jožef Brož, Kardac-Rečica Češko.

Slovinci pozor!

Dvonedstropna hiša v majhnim vrtičem v sredi mesta in blizu frančiškanske cerkve s 7 stanovanji, se pod ugodnimi pogoji proda. Več pove upravištvu pod št. 492.

Absolvent

vinorejske šole z večletnimi skušnjami posebno v vino in sadreji, vojaščne prost, želi primerne službe. — Naslov v upravištvu pod „Absolvent J12.“

Veletrgovina s špecerijskim blagom in dež. pridelki.

Ivan Ravnikar: Celje

Graška ulica št. 21.

Priporočam vedno svežo in žgano kavo, kakor tudi fino čokolado in kakao.

Zaloga rudninskih voda, vrvarskega blaga in vsakovrstnih suhih in oljnatih barv.

Solidna in točna postrežba.

Potrtega srca javljamo vsem prijateljem, znancem in tovarišem prežalostno in pretresljivo vest, da je naš preljubi in nepozabni varovanec, gospod

cand. med. Dragotin Marčinko

enoletni prostovoljec in visokošolec na med. fakulteti v Gradcu v pondeljek, dne 2. listopada spreviden s svetotajstvi za umirajoče v 21. letu svoje dobe na polju junaške slave hudo ranjen v vojaški bolnici v Dobrečnu na Ogrskem za svojo domovino izročil nebeskemu Očetu preblogo svojo dušo.

Sv. maša zadušnica bode se brala v soboto, dne 7. listopada ob 8 uri v frančiškanski cerkvi v Mariboru.

Maribor, dne 4. listopada 1914.

Varnh **J. Marin in obitelj.**

Štefan Kaufman

trgovec z železom v Radgoni

priporoča najboljše ocelne motike in lopate, dobre kose in srpe, pravo štajersko železo se dobi po najnižji ceni in solidni postrežbi. 178

Ure

Velika zaloga ur, dragočnosti, srebrnine in optičnih stvari po vsaki ceni.

Tudi na obroke! Ilustrov. cenik! zastonj. Gramofone od 20-200 K.

Niklasta remoat-ura K 350
Pristna srebrna ura K 7—
Original omega ura K 24—
Kuhinjska ura K 10—
Budilka, niklasta K 8—
Poročni prstani K 2—
Srebrne verižice K 2—

Večletna jamstva,
Nasl. Dietinger
Theod. Fehrenbach

urar in očalar
Maribor, Gespekova ulica 26
Kupujem zlatino in srebro.

Zakaj

ne pišete takoj po naj-novejše vzorce in krasni cenik, kateri se vam dajo prosto iz Prve Gojenjske razpošiljalnice Ivan Savnik, Kranj 150.

20-25 prosto izdelanih postelj iz mehkega lesa se po nizki ceni prodajo pri g. Ana Viher Maribor Hengasse 4. 857

Sedlarski mojster Rudolf Novak Maribor, Burgasse sprejme t. k. učence, sina poštenih starišev. On ga izučel zastonj, ni treba nič plačati, kakor pri drugih mojstrih. Stanovanje in oskrbo si mora učenec sam oskrbeti. 862

Orožje in kolesa

na obroke. Posamezni deli najceneje. Ilustrov.

ceniki zastonj. F. Dušek, tovarna orožja, koles in šivalnih strojev. Opočno na drž. žel. št. 2121. 1333 Češko.

Kuharica, dobra gospodinja se po novem letu sprejme v župnišče, pri katerem je gospodarstvo. Ponudbe skoz upravištvu. 910

Hlapec, vajen poljskega dela se išče za župnišče. Naslov pri upravištvu 911

Majster z dvema ali tremi delavnimi močmi se sprejme z 1. decembrom pod jako ugodnimi pogoji. Imeti mora tudi veselje do gorov. Kje? pove upravištvu lista. 805

Mežarski pomočnik, ki zna menistrit, se sprejme takoj pri Sv. Petru niže Maribora 906

Organist-cerkovnik želi službo spremeniti. Spričevalo kaže, da je mož izgledega obnašanja, skrben za snago v cerkvi in dobro izvežban. Kdo, pove upravištvu. 901

Kupiti želim

100-500 kub. m hojkovega in smrekovega lesa v deblah, pripravnega za žaganje. Ponudbe na Richard Tolazzi v Ormožu ob Dravi. Štajersko. 887

Sedlarski pomočnik se hitro sprejme pri Andrej Hribniku na Prevaljah Korosko.

Dve popolnoma novi hiši (nadstropni) se po izredno nizki ceni prodasta v Mariboru. Na hišah je večja svota hranilnice. — Plačilni pogoji so zelo ugodni. Rabi se le 10-15 tisoč gotovine. Hiša je kakor našašč za upokojece, kar je na zdravem zraku. Več pove upravištvu pod „Nova hiša“.

Ne zastonj
ampak po nizki ceni dobite vse v domači trgovini
Ivan VESELIČ i. dr.
v Ormožu
katera priporoča vse potrebščine za stavbe kako: cement, traverze, žilnate ograje itd. Vso železino za kovače, mizarje itd.
Veliko izbiro manufakturnega blaga, **šne štofe** (sukno) **hlače vino** itd., **najboljše vrste blaga za ženske oble, svilnate robe** itd., **Vso špecerijo, najboljšo moko** itd. po najnižji ceni. **Nakupovanje zrnja, suhih gob, jajo** itd. **Poštena, solidna postrežba** — **Prosim, prepričajte se.**

GOSTILNA z mesarijo v dobroznanih štajerskih toplicah se s 1. decembrom t. l. da v najem. — Nadaljnjeja pojasnila da Hranilnica in posojilnica na Dobrni pri Celju. 882

Tisočim je že bilo pomagano!

„Zamorčev“ obliž za odpravo kurjih oces odpravi brez bolečin, hitro in radikalno trdo kožo in kurja česa. Katljica 40 vin.

„Zamorčev“ protinski in revmatični obliž zoper bolečine v ledju, kolku in križu (hrbtenici). Cena 60 v

„Zamorčeve“ pastilje zoper goljšo (debeli vrat) Cena 90 vin.

„Zamorčev čaj“ proti želodčnim boleznim in krču, deluje kričistilno, vzbuja apetit, lajša bolečine, uredi prekinjeno prebavo. Zavojček 1 K 60 vin.

Lekarna „H zamorec“ mag. pharm. Karl Wolf, Maribor, Glavni trg št. 3.

Naročila po pošti se takoj rešujejo.

„Novi pridiar“

I. zvezek je izšel. Začenja s 1. adventno nedeljo. Porabite razposlane položnice tiskarne sv. Cirila v Mariboru. Na ogled se list ne bo pošiljal zavoljo kratkega časa. Upravištvu: Pragersko (Štaj.)

Enega ali dva mlinarska pomočnika ter **enega učenca** sprejme za takojni nastop paromlin I. Zadavec, Središče. Plača in drugi pogoji se tam izvejo. Ponudbe na označeni naslov.

V nedeljo, dne 1. novembra 1914

je bila otvorjena trgovina s konfekijskim in manufakturnim blagom **„MARIBORSKA T GOVSKA HIŠA“**

na Glavnem trgu v hiši gospe Mayer.

VOJSKA

sili vsako gospodinjo, da pri sedanji hudi druginji najde vir cenejšega nakupa. **Ta vir se je sedaj našel.**

Stalna prilika za cen nakup za

barhente za obleko	K — 48	štife za obleke	K 1—
blago za srajce	> — 40	štife za celo obleko	> 280
modro blago (druk)	> — 48	fianeli	> — 40
platno za posteljno perilo	> 120	dežniki	> 220
flanelne odeje	> 185	odeje	> 480
vojaške srajce	> 190	vojaške hlače	> 180

Vsake vrste konfekcije za gospode, dame, deklince in otroke po skoro neverjetno nizkih cenah.

Zima že trka na vrata, mladi in stari to znata

Zmislite pred vsem, dragi rojaki, na predrage, ki se bejajo za prelubo našo domovino v daljni tujini! Ko se bodemo greli mi pri topli peči, bodo morali prenašati ti junaki razne neprilike stroge zime na bojiščih. Imam veliko zalogo naj-novejšega blaga, kakoršno potrebujejo sedaj naši vojaki, kakor: jopice, volnene srajce, gaiterje, nogavice itd. Pripravljen sem, prodati te reči po najnižji ceni. Požurite se z nakupom, da zamorete odposlati vse pravočasno. Za žene in otroke naših bojevnikov sem znižal cene še posebno ter prodajam suknene ženske obleke po 5 K in naprej. Pri večjem nakupu dajam darilca. Ker mi primanjkuje za velikansko zalogo raznega blaga, ki ga imam, prostora, sem znižal ceno še tudi posebno za odeje, koče, barhent, pelerine, za zimsko robce, vsakovrstne pletenine in zimsko blago sploh. — Cena za specijalno blago je najnižja. Z odličnim velesposlovanjem se priporoča 770

M. Cimerman, trgovec v Ljutomeru.

DENARJA NI,

draginja je vedno večja, zaslužek pa majhen. Ako hočete z matim trudom, doma v svojem kraju **gostvo 10 K na dan zaslužiti**, mi pošljite v pismu svoj natančni naslov in znamko za odgovor.

Jos. BATIC, Ilirska Bistrica 26 Kranjsko.

Št. 42.711/3.508 1914.

Razglas.

Naročitev ameriških trt za plačilo iz združenih državnih in deželnih nasadov za spomladno dobo 1915.

Štajerski deželni odbor bo imel naprodaj v prihodnji spomladi 1915 iz združenih državnih in deželnih nasadov naslednje množine ameriških trt za plačilo (zastonj se tokrat ne bo nič oddajalo), in sicer:

1. 700.000 cepljenecov, večnoma od laške graševine (laški rizling), belega burgundca, zeleničca, rumenega šipona, drobnega rizlinga, žlahtnina, traminca, renske graševine, muškateleca, muškatsylvanca, kavčine, cepljenih na riparijo Portalis, v t/s Solonis in Rupestris, Montikola ter rupestris Göthe št. 9.
2. 150.000 korenjakov od gori navedenih podlag.
3. Dva in pol milijona ključev od zgoraj imenovanih podlag.

Cena trtam je za 100 komadov:

- I. Cepljenke 200 K za imovite posestnike, 140 K za vse druge.
- II. Korenjaki 24 K za imovite posestnike, 16 K za vse druge.
- III. Ključi 10 K.

Deželni odbor si pridržuje pravico, naročnikom od več kakor na 1500 cepljenecov in 3000 korenjakov ali 5000 ključev zmanjšati naročeno množino trt, ravnanje se po številu oglašanih naročil.

Naročila na te trte se naj vložijo do 15. novembra 1914 naravnost na deželni odbor v Gradec ali pa skozi občinske urade, pri katerih se dobe v ta namen narejeni naročilni listi.

Vse te trte se bodo oddajale le štajerskim posestnikom in morajo torej vsi naročniki doprinesiti potrdilo od občinskega predstojništva, da imajo res vinograde na štajerskem. Prekupci trt so pri naročilih pri dežel. odboru izključeni.

Cene veljajo na mestu, kjer se bodo trte odkazale in se mora znesek vplačati pri prevzetju. Ako se trte pošljejo po železnici, se bo znesek povzel. Stroški za zavitek in dovoz se bodo posebej zaračunili.

Na vsakem naročilu je natanko navesti: 1. ime (tako napisano, da se lahko čita), bivališče in stan naročnika; 2. davčna občina, v kateri se nahaja vinograd, ki ga hoče naročnik obnoviti; 3. vrsta trte (sorta), katero želi; 4. zadnja poštna in železniška postaja.

Pri naročilih na več kot 1500 cepljenk, 300 korenjakov in 5000 ključev (rozg) od ene stranke, si deželni odbor pridržuje pravico, da določi število naročenih trt ali rozg glede na število došlih naročil.

Ako bi zaželjena vrsta pošla, se bo ona z drugo, enako nadomestila, ako si naročilec tega odločno ne prepove.

Vsak naročnik trt bo najpozneje do 20. januarja 1915 obveščen, na katerem prostoru, koliko trt in katere vrste so se zanj pripravile in je dotičnik o b v e z a n, da sprejme naročeno blago. Le ako naročnik plača vse nastale stroške, zamore naročitev odkloniti. Vendar se mora to takoj storiti, ko dobi dotičnik obvestilo, ker mora v drugem slučaju naročene trte na vsak način sprejeti.

Trte se morajo od naročnikov, ako mogoče osebno prevzeti, če se po železnici dopošljejo, pa takoj po vsprejemu pregledati.

Pritožbe se morajo vložiti takoj pismeno na vodstvo trtnice, na poznejše pritožbe se ne bode oziralo. 899

Gradec, v septembru 1914.

Od štaj. deželnega odbora, EDMUND GROF ATTEMS.

Zahtevajte velik cenik brezplačno in pošlino prosto z več kot 1000 slik. Poštnina in zavojna prešta. Nengajajoče zamenjati ali desor nazaj.

Št. 57. Stroj za striženje las, fine poslikan s dvema nastavkoma za striženje, reže čez dva zob. Poslikani drabji. — Reso brez nastavka 3 mm. — Poslikan nastavka 7 mm. — Poslikan nastavka 10 mm. — Poslikan nastavka 15 in pol mm. — 17 zob z vsakim poslikom, komad K 4-80. — Isti stroj za striženje brade najboljši kakor koli komad K 6-80

Št. 71. Jopica z rebarki iz sive Vigegina-valne, zelena obrubljena z šepi in dvema vrstama gumbov, navadne velikosti, 1 kom. K 3-90. — V bežji izpoljavi K 6-75, isti dva jopici 1 komad 4 krene. — V bežji izpoljavi K 4-58.

Št. 72. Čevlji na gospele iz mošnega, dobrga nauja, s poslikanimi drabji, z močnimi podplati v vsaki velikosti od 36—45, 1 par 12 K isti v finejši izdelavi iz Chevreux-nauja 1 par K 15-80, isti iz Boxkalfusnja v ameriški izpoljavi 1 par 17 K. Za dame iz Chevreux-nauja od 36—42 1/2 K, isti iz Boxkalfusnja K 14-75. Pošlino in kuboje ševlje v vsaki izpoljavi.

Št. 76. Nahrbtnik iz dobrega, zelenega gradla, brez obročja, brez šepov, z dobrim, usnjatim jermenom, 36 cm širok, 87 cm visok, 1 komad K 2-90, isti z obročkoma (Ringkappe) iz javega pomorskega platna, 1 komad K 3-80. — Ista s enim zunanjim šepom, iz javega lovškega platna 1 komad K 4-80. — Ista iz zelenega pomorskega platna, z dvema zunanjsima šepoma, notranje po zavrženju ribji v najboljši in najlepši izpoljavi, 1 komad 6 kron.

Turistovska srajca za gospele z ovrtnim, polno blago v lepih izjemnih barvah, navadna dolžina, brez šepov, z svil. vrvice in okraštom, dobra kvaliteta, se da prati, mora pri vratu 35—45 cm, K 2-50. Ista iz dobrega zimkega blaga, od močnej močnej izkajena, kom. 3 in 4 K.

Št. 78. Moške negavice iz debelih nitij iz volne, na stroj pletene vizirnik, modernih lisatih barvah, za jeren in zimo, se daje prati, pripravne za mošnje sirapace, 1 par 80 vinarjev. — Ista oblika iz prave, fine ovčje volne, lahno melirane, na roke pletene, izborne simke blago, 1 par K 1-50

Št. 80. Kapca za gospele iz vigegina-valne, pletena, enobarvna, brez sile razstavljanja, prilagodljiva za vsako velikost glave prikladna, da se prati, 50 vin. Ista iz težje prikladne ovčje volne, zelo topla, K 1-20.

Št. 77. Rokavice za gospele, simke blago pletene iz boljše ovčje volne s dvojnimi prsti s barvnimi posovili, enobarvne črne, z modro in svetlo meško roko, suševane. Par K 1-20 do 2-

E. I. UNA, Maribor o. D. št. 49/a. Prva razpošiljalna galanterijskega blaga in gospodarskega orodja.

Razglas.

Štajerski deželni odbor je sklenil, prirediti tudi l. 1915 stalne viničarske tečaje, da se vzgoje temeljito izobraže in viničarji za delo v ameriških vinogradih in drevesicah, v g o e n j u in sajenju sadonosnikov, in sicer prirediti te tečaje:

1. na deželni sadjarski in vinarski šoli v Mariboru;
 2. na deželni viničarski šoli v Silberbergu pri Lipnici;
 3. na deželni viničarski šoli v Gor. Radgoni.
- Ti tečaji se začnejo dne 15. februarja in se dokončajo s 1. decembrom 1915.
- V Mariboru se sprejme 14
V Gor. Radgoni 14
in v Lipnici 26

posesniških in viničarskih sinov.

Ti dobivajo na naštetih zavodih stanovanje, popolno hrano in vrhu tega še mesečno plačo 8 K.

Izobrazba v teh tečajih je v prvi vrsti praktična in teoretična le v toliko, kolikor je o potrebno za vzorne in samostojne viničarje.

Na koncu tečaja dobi vsak udeleženec izpričevalo o svoji porabnosti.

Za vsprejem v te tečaje morajo prosilec vložiti koleka proste prošnje najkasneje do 6. januarja 1915 na štajerski deželni odbor.

V tej prošnji se mora izrečno povedati, v katero naštetih šol želi prosilec vstopiti in je treba priložiti:

1. dokaz, da je prosilec dokončal 15. leto;
2. spričevalo poštenega obnašanja, katero mora potrditi župnik;
3. zdravniško spričevalo, da je prosilec prost vsake nalezljive bolezni;
4. šolsko odpustnico iz ljudske šole.

Privstopuse morajo prosilec izavezati, da ostanejo od 15. februarja do 1. decembra 1915 nepretrgoma v tečaju in da ubogajo vse, izobrazbo zadevajoče naredbe deželnih strokovnjakov. 886

V Gradcu, oktobra 1914. Od štajerskega deželnega odbora.

Najugodnejši vir za nakup šolskih predmetov ze trgovce in šole.

kakor za raznovrstni kancelijski, konceptni in strojepisni papir, svinčnike, peresa, peresnike, kamenčke, tablice, radirke, črnilo, šolske torbice, barve, barvane svinčnike, kreda, gobice itd. se dobivajo najceneje in v velikanski izbiri pri tvrdki

Goričar & Leskovšek Celje

Lastna zaloga šolskih zvezkov, risank in risalnih skladov in šolskih tiskovin.

Ilustrirani cenik brezplačno na razpolago.

Za zimo — priporočam svejo veliko zalogo vsakovrstnega blaga za moške in ženske obleke, platno belo kakor pisano, cajge za hlače, srajce, spodnje hlače, predpasnike, robce za na glavo kakor za žepe, veliko izber svilenih robcev najnovejše vrste. Posebno pa priporočam veliko izbero vsakovrstnega blaga za zimo — vse po jako nizki ceni. — Pričakuje obilnega obiska se priporočam

M. E. ŠEPEC, Maribor Burgplatz šte. 2.

Le nobenega strahu

pred azijsko kolero, kajti zamoremo se pred to kugo po higijeničnem načinu življenja sigurno varovati

Drzimo svoj želodec v redu in pazimo na največjo snažnost. Umivajmo si večkrat na dan obraz in roke in dajmo vsakokrat v umivalno vodo nekaj Lysoform-desinfekcijskega sredstva. Glasom poskusov v znamenitem Greifswaldskem zavodu tajnega svetnika prof. dr. Loeffler uničil 20% na Lysoformova tekočina tekom ene minute baciljne izrodke Cholere vibrie.

Lysoform naj bo povsod v zalogi.

Cene originalnih steklenic so K—80, 1-60, 2-80 in 4-60 v vsaki lekarni in drožeriji.

Na željo pošljemo vsakemu zastonj in franko jako zanimivo knjižico od kralj. svetnika Aladár Kovách, direktorja rešilne družbe, z naslovom: »Kako se varujemo pred kolero«. Večjim tvrdkam pošljemo tudi več izvodov.

Dr. Keleti & Murányi

kem. tovarna, Uipest.

OBLEKE

za ženske, moške in otroke, kakor tudi krila, vrhne jope, bluze, zimske moške suknje in raglane se debijo v velikanski izbiri in po najnižjih cenah v veletrgovinai

R. Stermecki v Celju št. 300

== Pišite po cenik. ==

Znano je, da se kupi

pri staroznanu domači vsakšnji trgovini ne samo po ceni ampak tudi prav dobro:

Sukneno blago (šofa za moške in dečka.)
Nove modno valne za ženske in dekleta.
Najnovije perilno blago za obleke in bluze.
Platno belo in pisano za srajce in spodnje hlače.
Blago za postelje in rjuhe, brez šiva in matrace.
Srajce izgotovjene vseh velikosti za moške in ženske.
Predpasnikov vsilka izbir, za prati in iz črnega atlasa.
Zimraj novejši robcev iz svile in za prati, kakor vseh vrst blaga za domačo vporabo, s čimer si pri veliki izbiri in pri niskih cenah tudi doma svoj nakup lahko dosežete po zelo ugodnih prodnostih, satoraj pošljem na zahtevanje

ZASTONJ

vsakomur svojo bogato zbirko vzorcev na razpolago.

K. Worsche Maribor Gosposka ul. M. (Herreng.M.)

Zastoni

dobi vsak 2 para moških ženskih ali moških nogavic, 3 lepe žepne robce, eno volneno ruto za na glavo ali moški klošuk, kder naroč: 4 1/2 m finega zimskega volnega blaga za žensko obleko v poljubni barvi za K 9'50 ali v boljši kakovosti za K 12'50

SAMO v Prvi gorenjski razpošiljalnici **lv. Savnik Kranj 150**

Neugajajoče se zamenja ali vrne denar.

Razpošiljalnica pohištva K. Preis Maribor

Stolni trg šte. 6.

Posebno ugoden nakup pohištva za spalnice iz mehkega lesa, lakirano od 90 K; spalnice, iz trdega lesa, politirano, od 160 K; spalnice v staronemškem slogu, moderne, od 240 K. Žimnice (vložki) K 9'50, mize K 10'—, stoli K 2'50, močne postelje 14 K, šifonirane 24 K, kuhinjska kredenca 42 K, spalni divan (otomani) 31 K. Posebni oddelek za pohištva iz železa in medenine: otroške omrežne postelje od 16 K, postelje iz železa 12 K, železne omarnate postelje 24 K, umivalne mize 5 K, emajlirane postelje 40 K, postelje iz medenine in polmedenine od 60 K. Cena in izber brez konkurence, prost ogled, ilustrovani ceniki brezplačno in poštine prosto.

J. KOVAČIČ, Radgona, Dolga ul. 100.

Velika zaloga steklenega (glaženega) in porcelanastega blaga, svetiljke, podobe, okvirje, ogledala. Steklarsko dela.

Točna postrežba!

Najnižje cene!

Pozor! Cenj. kupovalci. Pozor!

Narodna trgovina Alojz Brenčič, Ptuj

naši cenj. občinstvu

za jesensko in zimsko sezono

najnovejše barhente za bluze in obleke, veliko izbiro modernega lodca za ženske, kakor tudi za moške, štaf od najnižje do najfinije kvalitete, loden za obleke, pelerine in trpežno hlačevino. Raznovrsnega belega in pisane platna za perilo, najnovejše svilene, volnene in štrikane robce. Prav tople štrikane srajce, spodnje hlače, nogavice, moške in ženske kakor tudi za otroke. Vsakovrstnega izgotovljenega blaga n. pr. hlače, bele in pisane srajce, predpasnike, ovratnike, zavratnice, manšete, dežnike ter sploh vse, kar v te stroko spada.

Za mnogoštevilni obisk se priporoča **novi in domači trgovec Alojz Brenčič v Ptuj**

Novo blago!

Nizke cene!

Postena in hitra postrežba!

Važno oznanilo.

Ker je začasa vojne malo denarja in mnogim ni mogoče niti najpotrebnejšega blaga za obleke ali perilo kupiti, se je odločil trgovec

J. N. Šoštaric, Maribor, Gosposka ulica št. 9

da bode prodajal blago veliko ceneje kakor popreje; n. pr. platno po 40, 45, 50 vin., parhet 36, 40, 45, 50, 56 vin., volneno blago težko za obleke po K 1'—, 1'20, 1'50 itd. —

Vzorci in ceniki se na zahtevo poštine prosto pošljejo.

830

Domača in naodna trgovina Franc Lenart - Ptuj

priporoča za jesen in zimo bogato izbiro raznovrstnega novega blaga za moške in ženske obleke.

Postrežba poštena! Cene primerne!

Kdor bo z blagom zadovoljen, naj pove svojim znancem, Kdor bo z blagom nezadovoljen, naj pove meni.

- Zahtevajte takoj brezplačno - vzorce!

10.000

metrov

volnenega in polvolnenega blaga

se globoko pod ceno razpošilja

R. Miklavc Ljubljana 205

Prva kranjska rapošiljaljska trgovina.

Novodobni Brdavs že zopet grozi domovini. Martin Krpan je že davno pod zemljo; njegov potomec, podpisani Anton Krpan, pa še živi. Predno pa se poda nad Brdavs, mora dokončati trgateg in spiti starino. Da bo s to prej gotov, vabi vse prijatelje in neprijatelje, znanee in neznanee, da mu pri tem delu pomagajo — na debelo in na drobno. Cena sramotno nizka — po kapljici se pa veselo vriska. Toči se v Slovenjgradu pod št. 38 — tam blizu slovenske šole. 849

Vdani

Anton Krpan.

Ljudska hranilnica in posojilnica v Celju

registrovana zadruga z neom. zavezo

Obrestuje hranilne vloge po

4 1/2 %

od dneva vloga do dneva vzdiga.

Rentni davek plača posojilnica sama.

Daje posojilo

na vknjižbo, na osebni kredit in na zastavo vrednostnih listin pod zelo ugodnimi pogoji. Prosnje za vknjižbo dela posojilnica brezplačno, stranka plača le koleke.

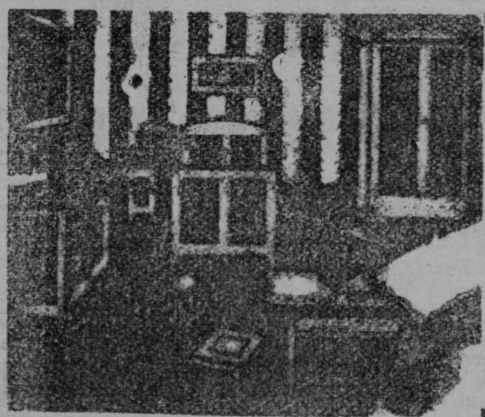
Uradne ure

za stranke vsak delavnik od 9. do 12. ure dopoldne.

- Posojilnica daje tudi domače hranilnike. -

v lastni hiši (Hotel „Pri belem volu“) v Celju, Graška cesta 9, I. nadstr.

Manufakturno trgovino J. FAULAND v Ptuj se najbolj priporoča.

Ugodno kupite v trgovini

Spalne sobe od 150—1000 K, jedilne sobe od 150—1000 K

otomane, divane, madrace, zagrinjala v različnih najnovejših slogih. —

Razpošilja na vse strani! Cene primerni

E. ZELENKA tapetarska in mizarska delavnica Gosposka ulica 25,

pohištvo!

Zenini in neveste imajo popusti!

Brez konkurence! — Prosti ogled!

MARIBOR o. D.

PALMA

je zaželjeni
kaučuk-podpetnik

